

STAFFANSTORP INNER WHEEL CLUB
Distrikt 239
Sverige

Berit Schannong
Fölvägen 8
Tel: 0702-665971
245 38 Staffanstorps

beritschannong@gmail.com

Eva Eriksson
Tunnbindarevägen 11
Tel: 070-2967110
245 35 Staffanstorps

evastaffanstorps@gmail.com

Ann-Marie Larsson
Blidvägen 4
Tel: 046-256552
245 38 Staffanstorps

5574larsson@telia.com

Leave a Lasting Legacy (Lämna ett bestående arv)

Månadsbrev nr 1-3, juli-september 2017 samt kallelse till årsmöte.

Kallelse och program: Välkommen till IW-möte samt årsmöte **torsdagen den 14 september kl. 18.30** på S:t Staffansgården. Rådman Sara Skouras från Malmö Tingsrätt berättar under rubriken "Vad händer i Tingsrätten?" OBS! Ytterdörren låses kl. 18.30. Blir du fördröjd: ring Ann-Marie Larsson, mobil 0709-608559 eller Anne-Marie Flyman, mobil 070-2467960.

Obs! Påminner om medlemsavgiften, 550 kr, som ska vara inbetald senast den 15 september på bg 626-9534.

Mötesavgiften är 140 kr (!) och ett glas vin kostar 20 kr.

Av- och gästnämnan: Senast måndagen den 11 september till klubbmästare Ann-Marie Larsson samt meddela om du är allergiker.

Klubbärenden (från månadsmötet 2017-06-08):

- President Elna Johansson hälsade alla hjärtligt välkomna till årets sista IW-möte och lämnade ordet till Bente Falck, som skulle guida oss i trädgården.
- Efter guidningen avtackades Bente med ros och diplom.
- Camilla Blixt-Cohn, som jubilerat, uppvaktades med en ros.
- Vivi-Ann Svensson höll intressanta **3 minuter** om Tirup innan den blev örtagård. Maken Hans-Oves släkt äger marken. De förvärvade den genom att Hans farfars farfar gifte sig med änkan på Tirup någon gång kring sekelskiftet 1800. 1850 delades egendomen mellan två bröder och Hans farfars far fick Äppelgården medan den andre brodern fick Tirup. 1930 dog ägaren på Tirup och gårdarna fick åter gemensam ägare.
- Protokollet från förra månadsmötet följdes upp och lades till handlingarna.
- Elna berättade om inbjudan från distriktet till distriktpresidentskifte på Svaneholms slott.
- Eva E framförde inbjudan från Staffanstorps Rotaryklubb till höstens cykeltur.
- Berit Schannong informerade om att det kommer ett nytt medlemsregister. Mer info till hösten.
- Tack och ros till Sophie Hansson för det gångna Qi Gong-året.

Slutligen tackade Elna de avgående styrelseledamöterna Anki Tufvesson och Eva Karlsson för gott styrelsearbete och överlämnade högtidligt presidentkedjan och klubban till tillträdande presidenten Berit Schannong. Berit tackade Elna för ett väl genomfört presidentår.

Gäster: Sophie Hansson

Bilagor: Föredragningslista, årsberättelse samt resultat- och balansrapport.
Medlemslista

OBS! Påminner om **D239:s höstutflykt** den 1 oktober. Anmälan senast den 12 september till marianne.wikfalk@lennart-wikfalk.com. Inbetalning, 200 kr, till distriktets bg 5189-9870.

Referat från den 8 juni:

Vi besökte Tirups Örtagård, som anlades av Eva Falck. Bente Falck, dotter till Eva, guidade oss kunnigt bland krydd-, färg- och medicinalväxter och berättade lite om tillkomsten av trädgården.

Bente berättade att hennes föräldrar var s.k. "grönåvågare". De hade många barn och behövde en större bostad. De hittade Tirup, som då ägdes av Äppelgården, och förälskade sig i stället. Lyckan var stor när de fick löfte om att köpa gården. Tyvärr var boningshuset i så dåligt skick att det behövde rivas, men de slog till i alla fall. Nytt boningshus byggdes och familjen flyttade in. Vi fick också veta att caféhuset, som byggdes 1820, tidigare varit undantagsstuga för de gamla på gården, därefter bastu och senare gillesrum. Mer om gården går att läsa i skriften "Gamla gårdar och hus i Bara härad."

Till att börja med var det alla barnen som tog Evas tid, men så småningom ville hon göra något mer. Hon var mycket intresserad av matlagning och kryddor. Eva ville att de växter som såldes i plantskolan skulle man kunna se växa i kryddträdgården. Under en vinter skissade Eva på trädgården och satte sedan igång. Jorden blandades med grus och höjdes upp, eftersom "kryddväxter vill ha det eländigt". Hela verksamheten var ett familjeprojekt. Även kryddor, som var ovanliga då, skulle finnas. Vid ett tillfälle smugglade Eva hem fransk dragon i behå:n. Även andra fröer fördes hem.

Bland besökarna har det visat sig att männen oftast är intresserade av snapskryddorna medan barnens favorit är **lammörön**. **Timjan** finns i många varianter. Som mest har det funnits 30-40 olika sorter. Bland övriga växter som Bente visade oss kan nämnas i urval:

Salvia – till gurgelvatten. Kan även friteras eller stekas upp lätt.

Kardvädd – de torkade blomställningarna var länge det bästa verktyget till att karda ull med.

Mullvadsplanta – växtsaften irriterar huden. Plantan sägs hålla mullvadar borta.

Mattram – har länge använts för att lindra migrän.

Björnrot – används som ersättning för dill. (Ser ut som dill, men smakar inte dill. Min anm.)

Spansk körvel – gammal torparväxt, smakar lakrits. Fröna i brännvin ger ouzoliknande dryck.

Lejonsvans – gula blommor i krans i våningar. Mycket omtyckt.

Vinruta – väldigt bitter, saften irriterar huden. (Planta är från örtagårdens start.)

Kvitten – har magnolialiknande vita blommor, frukten till gelé. Plantan 30-40 år gammal.

Libsticka – sellerismak, fröna kan användas på bullar eller på potatis i ugn.

Kvanne – blad eller späda stjälkar i rabarberkakan neutraliserar oxalsyran i rabarberna.

Samerna har använt fjällkvanne både som föda och medicin.

Alruna – roten skulle dras upp av en hund för hörde man alrunan skrika, så dog man på fläcken. Roten liknar en människa. Den torkades och användes som amulett. En av plantorna vi tittade på är lika gammal som örtagården.

Vid pennan
Eva Eriksson

Bästa IW-hälsningar
Eva Eriksson